



Publicerat 15 juni 2005 05:30

## Väx gärna, men inte här

KOLUMN | Företagsklimatet

Lasse, Bosse, Anna och jag är grannar och egna företagare. Det är vi som är företagsklimatet i Sverige. Tillsammans med alla dem som ännu inte har vågat starta. Det är till oss hoppet står. Det är vi som ska expandera och anställa när storföretagen outsourcar till Asien. Vi ska stå för återväxten av nya jobb. Men det gör vi inte. Vi kan inte. Eller vill inte.

Lasse är konsult. Han skulle kunna skaffa fram så många nya uppdrag att det räckte till att anställa ett par, tre stycken konsulter till. Men han vill inte. Han vill inte ta totalansvar för andra människors hela liv. Han vill inte riskera att tvingas stå för 15 procents sjuklön och rehabiliteringskostnader utan tidsgräns. Han vågar inte ta risken att inte kunna säga upp olämpliga konsulter utan att betala skyhöga avgångsvederlag.

Lasse är en vanlig människa. Ingen gammal brukspatron med ärvda pengar och högre bildning, vars uppgift för hundra år sedan kanske var att ta ansvar för de mindre bemedlade och svaga. Lasse har samma utbildning som de konsulter han annars skulle kunna anställa. Han har inga pengar med sig i boet. Men svensk arbetsrätt utformas och utvidgas fortfarande efter denna uråldriga konflikt mellan arbetsgivare och arbetstagare. Till nytta för vem?

**Bosse driver optikindustri.** Förr hade han många anställda. Det har han inte längre. Han tyckte det var för jobbigt att ta totalansvar för alla och därför outsourcade han produktionen. Verksamheten skulle kunna expandera stort i Frankrike, men Bosse vill inte åta sig att anställa någon för att göra detta. Jag tipsade en fransktalande arbetslös före detta försäljningschef att ta kontakt med Bosse för att som egen företagare driva upp Bosses franska verksamhet. Försäljningschefen valde att i stället förlita sig på våra fina trygghetssystem.

Anna och hennes kompanjon driver byggkonsultföretag sedan 15 år. De debiterar 700 kronor i timmen. Netto i plånboken ger det Anna fettiga 119 kronor i timmen. Resten försvinner i kontorskostnader, men framförallt i skatter

och avgifter. I stället för att expandera verksamheten och ägna tid till ökad försäljning har såväl Anna som hennes kompanjon under de senaste åren i stället valt att gå ned till halvtid för att själva bygga var sitt eget hus. Kalkylen är enkel för Anna. Det kostar 625 kr i timmen inklusive moms att anlita en hantverkare. Det kostar bara 119 kr i timmen att göra det själv. Svenska folket renoverar hus som aldrig förr. Allt fler väljer att göra som Anna, det vill säga utföra jobbet själv. Senaste året har försäljningen till konsumenter i gör-det-själv-sektorn ökat med 45 procent. Räkna om det i antal förlorade jobb. Jobb som både snabbare och bättre kunde ha utförts av byggföretag.

Jag själv är företagare nummer fyra i grannskapet. Affärsidéer och vilja saknar jag inte. Jag skulle kunna bemanna minst fem nya företag på marknaden. Om jag bara hade pengar. Men skatter och arbetsgivaravgifter tar så mycket att det inte blir några pengar kvar att finansiera en expansion med. Det tror jag vi alla förlorar på.

Den svenska företagarpolitiken, i den mån vi har någon, är otidsenlig och mycket dåligt anpassad efter den verklighet som gäller. Det är inte storföretagen ensamma som ska bestämma vad som är ett bra företagsklimat. Det är då vi snöar in på 3:12-regler och andra obegripligheter. Det var inte direkt 3:12-reglerna Lasse, Bosse, Anna och jag gick och grunnade över då vi övervägde att starta eget. I Danmark blomstrar småföretagen. De anställer. Tillväxten är hög, 350 000 jobb skapades förra året. Sjukskrivningarna är låga. Arbetsrätten minimal. Ge oss ett riktigt företagarklimat!

### MONICA RENSTIG

journalist/författare och driver även Women's Business  
School och Women's Business Research Institute  
[renstigmonica@renstig.com](mailto:renstigmonica@renstig.com)

Detta är en utskrift från Svenska Dagbladets nätupplaga, **SvD.se**